

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

AZ EPERJESI SZÉCHENYI - KÖR KÖZLÖNYE.

Szerkesztői iroda: fútca, 203. szám.

Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.

Kiadó-hivatal:

Eperjesi Bank-Egylet könyvnyomdájában Eperjesen.
Ide intézendő minden előfizetés, hirdetés és a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden szombaton.

Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben hához küldve:

Egy évre . . . . . 4 frt.
Félévre . . . . . 2 „
Negyedévre . . . . . 1 „

Hirdetéseket elfogad: Haasenstein és Vogler Budapesten és Bécsben, G. L. Daube m. Frankfurtban.

HIRDETÉSI DÍJ:

háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

— Bélyegdij: minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyitlér minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adatnak. — Bérmentetlen levelek csak ismerős kezektől fogadtatnak el.

Eperjes, július 11-én,

Most, midőn gazdasági egyesületünk új életre ébredt s úgy szervezeténél, mint tagjai számánál fogva — mely utóbbi a megye csaknem összes előkelőségeit s értelmiségét foglalja magában — azon helyzetben van, hogy megyénk gazdasági viszonyait hathatósan elősegítheti és fejlesztheti — alkalomszerűnek találjuk röviden azon irányokat megjelölni, melyekben tennünk kellene s ezért indítatva érezzük magunkat, egyik-másik idevágó kérdést időközönként megpendíteni és szellőztetni.

Ha a mostaniaknál kedvezőbb viszonyokat akarunk létrehozni s nevezetesen gazdasági állapotainkat jelenlegi pangásukból kiemelni és fejleszteni: mindenekelőtt gazdáink zömét kell tekintetbe vennünk, a parasztgazdákat és kisebb birtokosokat, kik leginkább érzik a kedvezőtlen viszonyok súlyát s kiknek másrészt legnehezebb, sőt lehetetlen oly tanulmányokat tenni, melyeket gazdaságuk időszzerű berendezésénél célszerűen felhasználnak.

Első sorban tehát az volna a cél, oly eszközt létesíteni, melynek segítségével az összes kisbirtokosok rationalisabb gazdálkodásra, azaz a termelés fokozására lennének indíthatók. Kétségtelen, hogy ennek egyik előfeltételét a gazdasági szakképzés legalább elemeiben való oktatás képezi.

Ezen irányban gazdasági egyesületünknek az volna feladata, befolyásával odahatni, miszerint népiskoláinkban a tanítás keretébe a gazdasági elemi ismeretek is befoglaltatnának, miként az több helyütt tényleg történt is.

Azonban ez nem azon pont, a melynél meg lehetne állanunk; mert az elméleti oktatásnak sikere csak úgy és akkor lehet, ha az gyakorlati képzéssel társul.

Tehát az iskolákban szereshető elméleti ismeretek magukban véve még nem képezhetik azon arcanumot, mely gazdasági állapotaink jobbrafordulására döntő befolyással lehetne; hanem igenis arra kell törekednünk, hogy oly segédeszközöket teremtsünk elő, melyekkel az iskolában nyert elméleti ismereteket a gyakorlati életben értékesíteni lehessen.

Némileg megfelel ezen követelményeknek a vándortanárok intézménye, de nem néhez belátni, hogy kellő gyakorlati segédeszközök hiányában ezen intézmény sem hozhatja meg a kívánt gyümölcsöket.

Tekintetbe kell venni azt is, hogy kivált a falusi nép nagy bizalmatlansággal fogad minden új dolgot s ellene van mindennek, a mi a régi hagyományos gazdálkodási rendszer megváltoztatását célozza; ha azonban közvetlen tapasztalásból meggyőződést meríthet az illető az iránt, hogy az ajánlott új rendszer jobb; ha ennek előnyeit közvetlenül szemlélheti s ugyszólván kézzel foghatja, úgy nem marad fogékonytalan az iránt, a mi szemeláttára jobbnak bizonyult annál, a mit ő eddigelé követett.

Annyival is inkább szükséges az ily gyakorlati irányu oktatás, mivel a gazdák többsége már azon oknál fogva is annyira

conservatív, minthogy számtalanszor volt alkalmuk látni, hogy egyes birtokosok miként járták le magukat s jutottak a tönk szélére csupa kísérletek következtében, melyeket gazdaságunknál tettek.

Maradjunk tehát a réginél! ez a jelszó, melyet az experimentálás által tönkrejutott példája némileg igazolni látszik.

És mégis, ki zárkozhatnék el azon igazság elől, hogy a viszonyokat okvetlenül át kell alakítanunk, ha megélni akarunk; — hogy a termelést fokoznunk kell, ha az adó-alapot végleg nem akarjuk kimeríteni.

Kormányunkat a legjobb szándék vezérli, mely ime már tetteiben is nyilvánult.

Ez azonban nem elég, mert csupán a kormánytól várni üdvöt, lendületet, haladást, emelkedést, a nélkül, hogy mi, a kik a dolgban leginkább vagyunk érdekelve, hozzájárulnánk — mint már több alkalommal hangsúlyoztuk — nem lehet, de nem is szabad.

Mitőlünk, magunktól kell kiindulnia a mozgalomnak s hatóságok és kormány hivatala leendő törekvéseinket előmozdítani, minket támogatni és — a hol kell — segíyezni.

A külföldön, kivált Észak-Németországban a jelzett cél elérésére nézve kivált két rendbeli eszközt alkalmaztak és alkalmaznak jelenleg is a legjobb sikerrel.

E két segédeszköz a következő:

1. Mintagazdaságok s

2. egyesületek, továbbá a kormány vagy a gazdasági egyetek kebeléből kiküldött bizottságok alakítása oly célból, hogy a kisbirtokosok gazdaságainak szervezését eszközöljék.

A mi az 1. pont alatt érintett mintagazdaságokat illeti, ezekre nézve megjegyezhetjük, hogy azok természetesen leginkább kisebb területekre néve alkalmasak, s egy paraszt gazdaság alapján akként kell, hogy szervezve legyenek, miszerint az illető vidék gazdálkodási ágait képviseljék.

Ilyféle mintagazdaság berendezése egy-egy megyére nézve aránylag nem nagy költségeket igényelne s illetőleg csakis előleget tenne szükségessé, mivel a gazdaság később saját jövedelmezőségére lenne utalva.

Ilyféle mintagazdaságok gazdasági tanintézeteknél, de már több helyütt önállóan is léteznek s az általok elért eredmény hazánkban is igen kielégítőnek mutatkozott.

Egy ilyen tekintélyes szövetkezet, minő a mi gazdasági egyesületünk, bizonyára nem ütköznék elvárható akadályokba, ily mintagazdaság létesítésénél, kivált, ha megfontoljuk, hogy a berendezés a meglévő erőkhöz képest lassanként, lépésről lépésre is történhetnék.

Mi részünkről érdemesnek tartjuk ez ügyet arra, hogy megfontolás tárgyát képezze.

Eperjes sz. kir. város főorvosának közegészségügyi jelentése az 1879-ik év második negyedéről.

A folyó év második negyede közegészségi tekintetben kedvező lefolyású volt, mennyiben a tíz hónapig tartó himlőjárvány április hóban teljesen megszűntnek nyilvánított, továbbá a tulsúlyban jelentkező légző- és emésztőszervek huru-

tos bántalmi kedvező kimenetelűek voltak s végre mint halálokok leginkább az idült bajok jelentkeztek.

Ezen évnegyed alatt élve született 56 fi, 51 leány, összesen 107 gyermek; meghalt 69 fi, 58 nőnemű, összesen 127 egyén; azonkívül 3 gyermek halva született. A halálozási esetek 20-al multak felül a születéseket.

A vár. kórházban ápolgatott 57 fekvő beteg, ugyanott 124 járóbeteg részesült orvosi tanácsban.

Orvosrendőri vizsgálat tárgyát képezték: az egészségtelen pincelakások, egy nem engedélyezett s nyilvánosan használt fürdő; ezek további eljárás végett a városi tanácsnak bejelentettek. — Vizsgálatott továbbá a helyi építkezéseknél dolgozó idegen munkások elhelyezése s végre a nyilvános áruba bocsátott ásványvizek, mely két utóbbi kifogásnékülnek találtatott.

Orvosrendőri boncolat májushóban egy rögtön elhalt nő hulláján hajtattott végre.

Kelt Eperjesen, 1879. júniushó 4-én.

Dr. Kovács,

vár. főorvos és kórházigazgató.

Városi közlemények.

A hesseni légy.

A városi gazdasági tanácsnak ez iránti megkeresése folytán közöljük alább a gabonaneműeket pusztító hesseni légy ismertetését s a gazdaközönység által az ellen teendő óvintézkedéseket.

A gabonaneműek ezen egyik legveszedelmesebb ellensége az idén hazánk több vidékén úgy Fehér-, Bács- és Pestmegyékben igen nagy számban mutatkozik, s az ősziekben máris jelentékeny pusztítást vitt végbe. A hesseni légy nem valami új eddig elő nem fordult ellensége a gabona féleknek, sőt inkább már régóta ismeretes mint a gabona neműek egyik legveszedelmesebb pusztítója; 1776-ban Éjszak-Amerikában okozott jelentékeny károkat, a mikor is azon vélemény terjedt el — mely különben be nem bizonyított, — hogy hesseni katonák a velök hozott szalmával hurcolták be, nevé is innét vette. Ezen idő óta több ízben hol itt, hol ott, hazánkban többször fordult elő nagyobb mennyiségben. A hesseni légy maga az ivarézett állat nem okoz kárt, károsra csak az az álcák válnak. A légy 2—35 mm. hosszú, a nőstény, mely nagyobb számban szokott előfordulni 25—35, a him 2—25. Him és nőstény nemcsak nagyságra hanem egyéb tekintetben is különböznek egymástól. A nőstény színe bársony-fekete, a 6 középizben előforduló feketeszínű négyeszőg kivételével vérvörös, a potroh hátoldalán szintén egy vérvörös vonal húzódik végig. A test minden része rövid szőrökkel fedett, mely a csápokon vöröses színű, a többi részeken fekete. Eldöglés után e színek csakhamar elhalványodnak. A him inkább barnás-szürke, a vörös szín nem oly élénk a testszőrök hosszabbak s csak a szárnyakon feketék, különben rozsdabarnák. A szemek egymáshoz közel állanak, feiso oldalakkal érintkeznek, pontszemek hiányoznak. A csápok 16—18 izből állanak, bojtosak és a himnél hosszabbak mint a nősténynél. A tor meglehetősen pupos, fényes, a pajzs félkör alakú barnás. A lábak aránylag hosszúak, vékonyak s rozsdabarnák. A tarsus 5 izből áll, melyek közül az első legrövidebb a második ellenben feltűnően hosszú. A végső két iz igen finom fekete karommal bír. A szárnyak mindenike három hosszú érrel — bordával — bír. Az első borda a szárny mellső széléhez igen közel fekszik, s vele párhuzamosan halad egész azon a pontig, a melynél a szárny kifelé egy kissé elszélesül. A harmadik a másodikkal egy pontból ered, s haladtában a belső oldal felé hajlik el, azon a tájon a melynek átellenében az első borda összefoly a mellsőszegélyvel két részre oszlik, az egyik egyenes irányban tovább halad, a másik befelé hajol el. A szárnyak alatti billérek aránylag hosszúak és világos barnák. A potroh 9 gyűrűből áll, melyek a nősténynél a hatodiktól kezdve, mindinkább elvékonyodnak, az utolsó igen finom ki és behuzható peterakó csővé alakult át. A himnél a 8 első potrohgyűrű egyforma a 9-ik sokkal vékonyabb, sárgásbarna sötét-

vörös fogóval a végén. A hesseni légynek évente két ivadéka van. A legyet elsőben április, május hónapokban találhatni, a kifejlődött légy csak néhány napig él. A megtermékenyített nőtény mintegy 80—100 vöröses barna petét rak a gabona leveleire, a peték aprók, szabadszemmel alig vehetők észre. Egy gabonalevélre rendszeren két petét rak az erzet közzé. A petéből az időjárás szerint gyorsabban, vagy lassabban, átlag 5 nap alatt kikelnek az álcák, ezek a levél erzete között becsuszhatnak a levelek közé, a gyökér nyakig, vagy a büttyökig, s itt tanyáznak mindvégig, a növény nedvének szívása által növekedve, de károsítva egyszersmind a gabonát. A lárvá sárgásfehér kukac, melyen nagytápnál láthatni, hogy 14 gyűrűből áll, melynek két elseje a fejét képezi, ezen két csáppal, felülete csupasz, ráncos, Egy tón 1—9 szokott előfordulni. Ha az álca teljesen kifejlődött a mi június második felében történik akkor a bőre elkezd barnulni s átváltozik tonna alakú bábbá. A bábból augusztus—szeptemberben fejlődik ki a légy. Ezen ivadékot melynek fejlődése ápriltól szeptemberig tart, nyári ivadéknak hívjuk. Az augusztus—szeptemberben repülő légy petéit az őszi vetésekre rakja. A kikelő kukacok lemennek a gyökér nyakig, a hideg beálltáig növekednek, akkor felfújják magukat, mi által megrövidülnek, s ezen állapotban mint ál-báb teletnek át. Tulajdonképeni bábbá csak tavasszal mintegy 14 nappal a légy repülése előtt lesznek. Az áprilisban megjelenő légygel a második a téli ivadék fejlődése fejeződik be. A téli generáció álcája azon növényt a melyben tanyáz rendszeren tönkre teszi különösen, ha egynél több fordul elő egy tón. Az ilyen megtámadott növények sárgás színük által már ősszel, de még inkább tavasszal könnyen felismerhetők. A hesseni légy álcájának jelenlétét a fiatal növény nyakának felduzadása is elárulja. A nyári ivadék a vegetatio gyors fejlődése következtében, rendszeren nem teszi direct tönkre a gabonát. Fokártékonysága abban áll, hogy a gabona szára azon a helyen a hol a kukac tanyáz meggyengül és a mikor a kalász telni kezd, ezt nem bírja meg, s ezért az letörök. Az ilyen a hesseni légy által nagy mértékben meglepett gabona oly képet tüntet fel, mintha csorda járt volna rajta keresztül. Különösen kedvező a hesseni légy elszaporodására, ha a tarló ősszel nem szántatik fel, ekkor az aratáskor kipergett és csakhamar kikelt gabona kész tanyául szolgál a tarlóból előjövő légynek a pete lerakásáig, a tavasszal kifejlődő légy innét azután könnyen átmehet a vetésekre. Elszaporodására különösen hátrányos, ha a pársz ideje alatt nedves idők járnak. Ellene a következők ajánlatok:

1. A tarló leégetése és alászántása. Ha valamely gabona táblán észrevesszük, hogy a hesseni légy ott nagyobb mennyiségben fordul elő, akkor magasabb tarlót kell hagyni az aratáskor és ezt a gabona hordása után fel kell gyújtani. Ha a leperzselt tarlót még azonnal alászántjuk, akkor legbiztosabban kiirtjuk a tarlóban tartózkodó bábót.

2. Késői vetés. Több helyről értesítettek az idén, hogy a késői vetésben nem fordul elő a hesseni légy, ez könnyen kimagyarázható, azon időig, midőn a későn vetett gabona kikelt a légy már megdöglött. Ott tehát, a hol a körülmények különben megengedik, jó a vetést lehető későre hagyni, ha az előző termésben a hesseni légy kárt okozott. A többi ajánlott óvszerek, mint a vetésnek juhokkali legeltetése, a megtámadott növények kigyomlálása stb., részint célra nem vezetnek, részint pedig kivihetetlenek. M.-Óvár, 1879. mart. 28-án. Cserháti Sándor s. k.

Füredi levelek.

Lublói fürdő, július 9-én.
Az élet kellemeinek, de épsépből tartásának fő kellemei közt a víz és levegő foglalják el a főhelyet, s adott körülmények közt mindkettő hatásosabb orvossággal szolgál az ugynevezett deákonyhánál.

A lublói ásványvíz hatása ismeretes lévén, egyedül természetadta és mivelésnemesítette egyéb adományait és a társaságot említem meg azok számára, kik a hon ezen kedves zugát vagy nem ismerik, vagy kik kedvesen emlékeznek rá vissza. Minden szépnek, jónak, kellemesnek, mely itt élvezhető, alkotója és fenntartója maga a birtokos Probstner család s kivált ennek képviselője a jelenlévő Gyula ur, ki a vadon fenyeveset bájoló parkká alakította, egész labyrint sétautakkal, telve nyugvásra csábító ülésekkel (nem à la Bártfa, hol a magasztos erdőben egy-egy deszkalóca után áhitozik a sétáló.) Egy tágas tó 3 csónakkal kellemes elszóródásul szolgál nők és gyermekeknek, egy 6 öltre hágó szökőkút gyönyörködteti a szemet, az eperjesi Jedla zenéje a fület, Kolacsokovszky izletes konyhája az inyet, a tiszta fürdők az egész testet.

Bár pedig a tulajdonos urak folyvást építkeznek, mégis minden szállások el vannak foglalva közelről és távolról jött vendégek által, de leginkább van a főváros képviselve. A mondhatni, válogatott vendégeket pedig az vonja ide a leirottakon kívül, hogy mindent tulajdon regieken kezeltetnek a tulajdonos urak, semmi sincs bérbe adva, a mi legbiztosabb kezessége a jószágok.

Ide juthatni vasutal Orlóig, onnan két órai kocsiúttal a fürdőbe. *Egy vendég.*

Különfélék.

Gyermekkerti zárünnepély. Az eperjesi kisdiednevelő egyesületi játszó-iskola évfolyama folyó hó 26-án délután 4 órakor tartandó zárünnepélyvel fog befejeztetni, melyre a t. e. szülék, gyermekbarátok az egyesületi választmány nevében tisztelettel meghívattak. — A két díszes és tágas tanterem, nagy nyári játszó-tér és csinos kert, ezuttal első ízben képezendik nyilvános zárünnepély színhelyét. Alig szenved tehát kétséget, hogy a gyermekbarátok s mindazok, kik a nevelésügy iránt érdeklődnek fel fogják használni a kínálkozó alkalmat, hogy e zárünnepély tanui legyenek.

A tiszai ág. hitv. egyházkerületi gyűlés — miként e lapban már jelezve volt — f. é. aug. 6-án Eperjesen fog megtartani.

Az ez alkalomra ide érkező vendégek elszállásolásának biztosítására egy többtagu bizottság lön kiküldve, mely működését máris megkezdte.

Ezen bizottság nevében fölkéretnek mindazon tisztelt városi lakosok, kik egyik-másik vendéget szállással ellátni hajlandók, miszerint ebbeli szándékukat Jó ó b Imre ügyvéd s bizottsági elnöknek tudomására hozni sziveskedjenek.

A „fekete sas”-hoz címzett épület bontása alkalmával talált régi kanalakat — mint annak idejében említettük — Lasztkay László tanár ur lefényképezette s a sikerült fénykép egyik példányát dr. Römer Flóris nagyhirű régészünknek küldte meg.

Dr. Römer a napokban válaszolt a tanár urnak s a leletet levelében felette értékesnek mondja, egyszersmind azon reménynek adva kifejezést hogy a talált kanalak, vagy azok egy része a budapesti nemzeti muzeumnak fog átengedtetni.

Sárosmegyei posták 1878-ban. A megyénk területén létező m. kir. postahivataloknál kézbesítés végett a múlt évben beérkezett és feladott levél- és kocsipostai küldeményekről szóló statisztikai adatokat a jövő számban közöljük.

Kis-Szebenben közelebb dr. Wald lön városi orvosá megválasztva. Mint értesülünk, a választás igen élénk lefolyású volt s általános érdeklődést keltett fel, mi mellett tanuskodik azon körülmény is, hogy a győzelmet egy szavazat döntötte el.

Irodalom. Mehner Vilmos budapesti könyvkiadónál megjelenő „Képes családi lapok” 19-ik füzeté következő változat és érdekes tartalommal jelent meg: Pagina és Plajbász. Vig beszély. Lauka Gusztávól. (Vége.) — Velencei lovagja. Regény. Irta: Schlágel Miksa. Fordította: K. Beniczky Irma. (Folyt.) — A vallomás. Elbeszélés. Passauer Vilmostól. — A meggyilkolt keze. Angol beszély. (Folyt.) — A Taglioni-barlang. Kaland a művész életből. Stavonow B.-től. — Mi mindent kell tudni egy angol szerkesztőnek?! N. B.-től — A varrótű és készítmódja. Kemenczy Kálmántól. — Pázmándi Horváth Endre. — Egy fejedelmi kastély. — Az „anyai szeretet.” — Az atya kedvence. — A legpicinyebb hölgyecske. — A kigyó-ember. — Rendes élet. — Az ajándék. — Egy párizsi „maison de retraite.” — Különfélék. — Apróságok. — Talányok. — Képek: Pázmándi Horváth Endre. — A schwerini nagyhercegi kastély. — Anyai szeretet. — Az atya kedvence. — Zarate Lucia. — A kigyó-ember. — Rendes élet. — Az ajándék.

Kedélyes. A tífisi tanfelügyelő hivatalos helyiségében e hó 7-én adaváló seminarium tanárai gyűlést tartottak. Eleinte rendszeren folyt a tanácskozás, később azonban annyira belemelegedtek a vitába, hogy az egyik vitatkozó fél, Kutschminszky páter összegazemberezte a theologia rendes tanárát Bajeffet, amiért ez utóbbi úgy lepofozta a páter urat, hogy ennek a szeme is szikrázott bele. Ezt a „sértett fél” egyik pajtása nem nézhette tétlenül, hátulról neki esett Bajeffetnek s a földre terítette, kirántotta mind a szakállát s addig fojtogatta, amíg ki nem szabadították a többiek körmei közül. Evvel azonban még nem volt vége a komédiának, mert a nagy zajra besiettek a theologiai kar tanulók, s úgy elverték összes jelenlevő tanáraikat, hogy csaknem mindegyiket lepedőben kellett hazavinni.

Egy férjhezmenő kisasszony érdekében. A „Posta-Közlöny” írja: Egy Lincben élő kisasszony, csak az esetben kap pénzt s engedélyt a férjhez menetelre, ha egy millió elhasznált levéljegyet tud jótékony célra összegyűjteni. — Felhívjuk tisztelt olvasóinkat, hogy e kettős nemes cél elérhetése végett elhasznált levéljegyeket gyűjteni s azokat Petheő János kir. postaalgazgató címén Budapestre beküldeni sziveskedjenek.

A sziv. Beneke marburgi tanár hosszú évsoron keresztül beható vizsgálatokat folytat a sziv növényi viszonyai felett s végül a következő érdekes következtetésre jut: A sziv legjobban az első s második életévben nő s a második életév végén már még egyszer oly nagy, mint a minő első éves korában volt. Ezután a 15-ik évig ismét mindinkább lassabb a növés. A 20-ik évben körülbelül $\frac{2}{3}$ -ad résznyivel lesz nagyobb, mint a milyen volt a 15-ik évben. Az erre következő korban aztán mind lassabb-lassabb a növés, de nő egész az 50-ik évig, úgy, hogy a sziv térfogata ez életévben a 250-ról 280 köbcentiméterre emelkedik. Az 50-ik évtől ugyan nagyon kis mérvben, de a sziv térfogata kisebbedni kezd, mi az öreg kor befolyása.

Érdekes még, hogy a gyermekkorban mindkét neműek szive egyforma nagyságu, de a serdülteknél a női sziv fejlődésére nézve sokkal hátrább áll, mint a férfi sziv, úgy hogy a különbség körülbelül 25—30 köbcentiméter, mely különbség aztán az egész életkoron keresztül fennmarad.

A kassai kereskedelmi és iparkamara f. é. májushó 22-én tartott ülésének jegyzőkönyvét vettük s közöljük belőle a következőket.

Több ministeri leirat nyomán következő regálügyi elvi kijelentések tétetnek:

1. Oly vendéglős, ki ebeli jogát nem a regáletulajdonostól vagy annak bérletjéről nyerte, sem bort, sem bármilyen szeszes italt nem mérhet.

2. Csakis regálebirtokos vagy bérleje van arra jogosítva, hogy a regáledijak nagyságát megszabja.

3. Ha törvényhatósági joggal felruházott város a regálejogosult, akkor a felsőbb hatóságnak van a regáledij megszabására nézve befolyása.

4. A közigazgatási hatóságok nem jogosítvák a kereskedők leltári könyvét, vagy leltárokmányait megvizsgálni vagy azokba betekinteni.

5. A közigazgatási hatóságok összejáratják a kereskedő árukészletét oly célból, hogy megállapítsák, vajjon a szeszkereskedés mellék- vagy főüzletekként vezetik-e. Formaszérü és a becsülés magában foglaló leltározásra nincsenek az említett hatóságok jogosítva.

6. A regále ügyi kihágások indokából szükséges vizsgálat terjedelmére nézve az előjáró hatóság határoz bölcs belátása szerint.

7. A borovicska nem tartozik azon finomított szeszes italok közzé, melyeket az anyag-, fűszer- és vegyeskereskedő pecsételt palackokban regálementesen árulhat.

8. Az anyag-, fűszer- és vegyeskereskedőnek nem szabad oly vevő részére szeszt kiszolgáltatni, ki azt azon világos kijelentéssel kívánja pecsételt palackokban vásárolni, hogy otthon vízzel vegyítve italul használná.

Borzasztó mostoha. Londonban Guiott asszonyt halálra ítélték, mivel mostoha leányát, egy 8 éves gyermekét, arra kényszerítette, hogy 16 gombostűt, két varró s apró tudarabkákat a levesben megegyék, a mitől az szörnyű kínok közt mult ki.

Dráma. . . . Ritka Pali szelvényi bojtárlegény — írja a „Sz. és V.” — jegybejárt Ság Gábor kukorica-csész szemefényével, egyetlenegy leányával Juliskával. Közelebb, este midőn a bojtár nyáját beterte, Juliskával a „privlak”-nál találkozott. A legény szívére szorítá, de a leány a szokottnál szomorubb volt. „Azt álmodtam, hogy soha sem leszek a tied,” mondá kedvesének. Pali szóval, csókkal, öleléssel vigasztalta. Azután elváltak. Nemsokára iszonyu égháboru dühöngött a natár fölött.

A villám valahol lecsapott. . . Reggel a legény, midőn nyáját kifelé hajtotta, bekiáltott Juliskáék ablakán. Az öreg csész szivszaggató zokogással jött ki elébe, szóltanul megfogta kezét, bevezette a házba, a szobába, hol egy ágyra kiterítve holtan feküdt a szegény leány, holtan, mint egy lilium. Villámcsapás érte. A legényt másnap az erdő hátárában felakasztva találták meg.

Miss Ella. Amerikában egy szép mű-lovarnó halt meg, Miss Ella Zoyara, ki férfi volt. San-Franciscóban született, már gyermekkorában szép, finomvonású arca és fekete selyemlágy, nőies haja volt. Spenar lovartársasági igazgató vette magához a gyermeket, igazi néven Kingsley Osmárt, ki csakhamar mint nő, az arany ifjuság bálványá lett. Kaland után kalandot élt át, sőt még Viktor Emanuel is volt légyottja, kitől egy szép fekete csődört kapott ajándékba. Szeretőiből hosszú névsort lehetne összeállítani. Husz évig bolondította a világot.

Aus dem Sitzungssaale der Stadtpräsidenten.

Nach mehreren Berichten des vorstehenden Bürgermeisters über verschiedene laufende Angelegenheiten, wird eine Interpellation des Repräsentanten Szentandrassy verlesen, welche die Frage enthält, ob verschiedene, in den städtischen Waldungen vorgekommene Schäden geahndet worden sind.

Die schriftliche Interpellation wird behufs Beantwortung dem Magistrate zugewiesen.

Trotzdem nun dieser forrekte Beschluß bereits ausgeprochen war, wurde die Angelegenheit doch noch mindestens dreiviertel Stunden lang weiter diskutiert und der ganzen Länge und Breite nach — per longum et latum — behprochen, ein Verfahren, welchem Seidemann, dem für parlamentarische Formen und Berathungsgesetze der nöthige Sinn nicht abgeht, wenig Geschmach abgewinnen kann. Für eine solche Art von Berathungen besitzt der Ungar einen sehr passenden Ausdruck, welchen wir hier wohl nicht zu zitiren brauchen. Die gegenstandslosen oratorischen Exerzitionen hatten denn auch weder Ziel, noch Refultat, indem es bei dem einmal gefaßten und in solchen Angelegenheiten gewiß einzig forrekten Beschluß blieb.

Die Einladung zu der am 28. August d. J. in Budapest zu eröffnenden XX. Versammlung der ungarischen Aerzte und Naturforscher wurde verlesen und zur Kenntniß genommen.

Im ferneren Verlaufe der Sitzung gelangte ein Schreiben des Obergespanes zur Berlesung, mittelst

indkét ne-
erdülteknél
átrább áll,
körülbelül
asztán az
amara f. é.
yzökönyvét
t.
etkező re-
n a regale-
yerte, sem
mérhet.
érlője van
ságát meg-
felruházott
hatóságának
folyása.
jogositvák
rokmányait
szehirhatják
hogy meg-
ellék- vagy
a becslés-
az említett
tábol szük-
az előjáró
n finomított
ag-, fűszer-
ban regale-
reskedőnek
szolgáltatni,
a pecsételt
zel vegyítve
ott asszonyt
egy 8 éves
16 gombos-
a levesben
zt mult ki.
i bojtárle-
bejárt Ság
egyetlenegy
idő a boj-
privlak"-nál
e a leány a
ítam, hogy
sének. Pali
zután elvált-
lühöngött a
eggel a le-
kiáltott Ju-
ggató zoko-
a kezét, be-
yra kiterítve
mint egy
másnap az
g.
mü-lovarnó
volt. San-
rában szép,
nóies haja
e magához a
rt, ki csak-
lványa lett.
Viktor Ema-
fekete csö-
szu névsort
ondította a
e der
genden Bür-
gelegenheiten,
nten Szent-
t, ob verchie-
mmene Schä-
behufs Be-
schluß bereits
it doch noch
ter diskutirt
per longum
welchem Ze-
nen und Be-
abgeht, wenig
che Art von
ht passenden
t zu zitiren
en Exerzitien
at, indem es
Angelegenhei-
guft d. J. in
ng der unga-
verlesen und
gelangte ein
ung, mittelst

welchem die Stadt verständigt wird, daß die Veräuße-
rung der im Besitze der Stadt befindlichen Staats-
schuldverschreibung im Werthe von 6000 fl. von Seite
des Ministeriums des Innern zu dem Zweck gestattet
wird, um die aus dem Jahre 1849 stammende Staats-
forderung per 3072 fl. 52 kr. begleichen zu können.
Da — wie bekannt — der Erlaß des Baron Gering-
er'schen Vorschusses von der Erfüllung dieser Bedin-
gung abhängig gemacht worden ist.

Als maßgebend hinsichtlich der Bewilligung der
Denkfürung und Veräußerung des Staatschuld-
scheines wird der Umstand bezeichnet, daß im Falle der
Nichteinhaltung des zur Begleichung des Geringer'schen
Vorschusses festgestellten Termins ohnehin auch der
feagliche Staatschuldchein Gegenstand einer eventuellen
Exekution sein könnte.

Hierauf gelangt ein Magistratsbericht zur Ver-
lesung, womit die beglaubigte Abschrift des von Seite
der Stadt zum Vortheile der Wiener k. k. Militärbil-
dungs-Anstalt noch im Jahre 1783 über 1000 fl. aus-
gestellten Schuldcheines verlesen. Aus demselben ist
ersichtlich, daß es sich hier nicht etwa um eine Foun-
dation, sondern einfach um eine Schuld handelt, deren
Zinsen bezahlt werden müssen, solange diese selbst nicht
abgetragen wird.

Dem Magistrats-Rath Kadas wird über eigenes
Ansuchen ein sechswochentlicher Urlaub bewilligt.

Auf der Tagesordnung stand auch ein vom Re-
präsidenten Szentandrassy bereits in der vorigen
Sitzung angemeldeter Beschlusantrag in Bezug auf
die zeitgemäße Einrichtung der städtischen Zeichenschule.

Man war also in der angenehmen Erwartung,
einen Antrag zu hören, welchem man schon a priori
ein reges Interesse entgegenbrachte, weil die Wichtigkeit
einer tüchtigen Zeichenschule hinsichtlich des Fortschrit-
tes unserer Gewerbeleute allerseits anerkannt wird.

Statt der angemeldeten konkreten Motion war
es aber lediglich eine kumulative, auf die Schüleranzahl
Lehr- und sonstige Verhältnisse Bezug habende Inter-
pellation, welche bei dieser Gelegenheit improvisirt
wurde.

Nach längerer Debatte wurde die Angelegenheit
dem Magistrate behufs Unterbreitung eines Gutachtens,
wie und auf welche Weise die fragliche Schule den
Zeiterfordernissen entsprechend einzurichten wäre —
zugewiesen.

Jedenfalls ist es erfreulich diesen Beschluß regi-
striren zu können, wenn in Betracht gezogen wird, von
welcher Tragweite eine wohlgeordnete derartige tech-
nische Vorstufe auf die Förderung gewerblicher Bil-
dung notwendigerweise sein muß.

Schließlich wird ein Bericht der städtischen Fi-
nanzkommission verlesen, in welchem die Meldung
erstatet wird, daß das zur Umgestaltung des schwarzen
Adlers nöthige Amortisationsanlehen per 40,000 fl.
von der österreichisch-ungarischen Bank bereits flüssig
gemacht und in die städtische Kassa abgeführt wurde.

Infolge dieses Berichtes wird der Kassa der
Auftrag erteilt, die erhobene Anleihe zum Gegenstand
einer reparirten Manipulation zu machen, hierüber
eigene Rechnungen und Bücher zu führen, welche seiner-
zeit nebst sämtlichen, die Bauangelegenheit anbetref-
fenden Belegen, Dokumenten und Schriftstücken der
Repräsentanz vorzulegen sein werden.

Dem Gesuche des städtischen Einwohners Szent-
andrassy, um Genehmigung des an der Fronte seines
Hauses auszubauenden Hause geplanten Vorpranges,
wurde Raum gegeben. Der vorgelegte Plan ist schon
ausgearbeitet und wird die Hauptgasse durch die Aus-
führung desselben jedenfalls viel gewinnen.

Correspondenzen.

Zeben, den 11. Juli 1879.

Samstag erfolgte die Wahl des städtischen Arztes
durch die Repräsentanz. Schon Wochen bevor hatte die
Agitation der einzelnen Parteien für ihre Schüllinge
stattgefunden, welche sie bei der Wahl durchbringen
wollten. Der sonstige Indifferentismus in Communal-
Angelegenheiten, welcher die hiesigen Kreise charak-
terisirt, war einem hochgradigen Interesse gewichen und
nicht allein waren beinahe alle Repräsentanten erschie-
nen, um in dieser hochwichtigen Angelegenheit zu ent-
scheiden; auch das halb und nicht offizielle Publikum
war zahlreich erschienen, um seinen Sympathien per-
sönlich Einfluß zu verschaffen. Unter den Concurrenten
um das Stadtpflichtat konnten, trotzdem 5 Candidaten
ihre Gesuche eingereicht hatten, im Grunde nur zwei
ernstlich in Frage kommen, um welche auch ein heißer
Wahlkampf entbrannte und nur mit äußerster Anstren-
gung zu Gunsten der einen Partei und mit einer ein-
zigen Stimme Majorität entschieden wurde.

Es ist fürwahr eine sehr wichtige Frage für ein
Gemeinwesen, wem es das leibliche Gedeihen seiner
Mitglieder anvertraut und von diesem Standpunkte
aus ist der Eifer, welchen alle Kreise der k. Freistadt
Zeben bei dieser Gelegenheit an den Tag legten, sehr
lobenswürdig und gerechtfertigt.

Eigentümlich ist es indessen, daß während der
Culturfortschritt ängstlich bemüht ist jedweden Conflict
und Einmischung confessioneller Fragen und Einfluß-
nahme im öffentlichen Leben zu verhindern, bei uns
doch noch Kreise gibt, welche jede Gelegenheit benützen,
um die Erinnerung an confessionelle Unterschiede verge-
zu erhalten, alte trübe Vorurtheile wieder zu erwecken
und das ganze Gewicht confessioneller Unterschiede in
die Waagschale zu werfen.

Dr. Wald drang schließlich durch, indem er 7
Jahre Praxis und auch das Verdienst für sich hat, ein
Sohn dieser Stadt zu sein.

Welche Kräfte und welche Drohungen bei der
Abstimmung vorgekommen, wollen wir decorum halber
übergehen; die Rede des Herrn Pfarrers Mazalik
glaube ich indessen hervorheben zu müssen, indem nur
hier allein Ideen gesunder, parteiloser, rein auf
das Gemeinwohl gerichteter Richtung betont wurden
und auch wesentlich den Ausschlag gaben. Die Wahl
selbst ging recht stürmisch zu. Ueber zwei Fragen wurde
gestimmt: 1. Einjähriges Provisorium; 2. eigentliche
Abstimmung betreffs der Candidaten, von denen Dr.
Feldmann zu Gunsten Dr. Wald's zurückgetreten.

Nostradamus.

Tagesneuigkeiten.

Unsere Jäger. Die Mitglieder unserer Jagd-
Gesellschaft und überhaupt alle Sportmänner, die am
edlen Waidwerke Gefallen finden, Papa Nimrod einen
guten Mann sein lassen, dem Schuttpatron aller gläu-
bigen Jäger, Sankt-Hubertus, Opfer darbringen und
zur größeren Verherrlichung der Göttin Diana grüne
Aufschläge und Paspespoiles an den Rücken tragen, er-
griffen vorigen Sonntag ihre Büchsen und Schieß-
gewehre, um durch Berg und Wald nach Sauerbrunn
zu ziehen, allwo — wie alljährlich — ein kollegiales
Fest gefeiert wurde, bei welchem es nach ächter Jäger-
art frisch und lustig herging.

Ein gemeinschaftliches Mittagmahl, gute Musik,
prächtiges, aus der Quelle geschöpftes Sauerwasser
und Bacchus' Gaben verliehen dem Feste die nöthige
Würze und ist es daher natürlich, daß allerseits die
beste Laune Raum gewann.

Die städtische Finanzkommission hält heute Nach-
mittags eine Sitzung, um zu entscheiden, ob im Gast-
hause zum schwarzen Adler, außer dem geplanten, nicht
noch ein anderer Speisesaal ausgebaut werde.

Wir sind der Ansicht — welche von mehreren
Seiten getheilt wird — daß zu solchem Zwecke die
rechtzeitigen Nebenlokalitäten des Tanzsaales — welche
obnehin dazu bestimmt sind, — durch Befestigung einer
Scheidewand am geeignetsten verwendet werden könnten.

Die Affaire Ganzsauh-Hirschfeld hat jüngst
viel von sich sprechen gemacht und befindet sich im
„Offenen Sprechsaal“ unserer heutigen Nummer dies-
bezüglich eine Erklärung. Wir erhielten über diese An-
gelegenheit von vertrauenswürdiger Seite nähere und
verbürgte Aufschlüsse, angeht, welche die in der
Erklärung enthaltenen Daten als dem Thatbestande
nicht entsprechend erscheinen. Wir glauben daher daß
der Sachverhalt durch die gerichtlichen Verhandlungen,
welche die Vertheidigbarkeit der Erörterungen und —
subjective Darstellungsformen ausschließen — am kom-
petentesten wird ins Klare gestellt werden können.

Am Billecsberg fand sich vorigen Sonntag —
trotzdem der Himmel umwölkt und es so ziemlich kühl
war — eine größere Gesellschaft ein.

Die Stimmung war eine überaus heitere und
da natürlich auch unsere schöne Damenwelt durch rei-
zende Repräsentantinnen vertreten, andererseits aber an
Musik kein Mangel war, so wurde selbstverständlich
eine kleine, aber sehr gemütliche Tanzunterhaltung im-
provisirt, welche ganz geeignet war, um die trüben
Wolken, regnerischen Ausflüchten, ferner die empfindliche
Kühle und sonstige Kalamitäten gar bald in Verges-
senheit zu bringen.

Rebus quasi beni gestis wurde die Heimkehr
erst in den Abendstunden angetreten, da bereits die
lieben Sterne zu sehen gewesen wären, hätten sie nicht
die düstern Wolken verdunkelt.

Das Vorkater Sauerwasser, welches von Wei-
bern, deren Erwerbszweig dies ist, in Krügen täglich
in die Stadt hereingebracht und hier sowohl in Pri-
vathäusern, als in öffentlichen Gastlokalen mit Vor-
liebe konsumirt wird, war einige Tage hindurch Ge-
genstand der Klage aller Sauerwasserliebhaber, weil es
schwach war und einen gewissen Nachgeschmack hatte.

Als Ursache dieses mißlichen Umstandes wurde
angeführt, daß die Fugen des Brunnens mit Moos
ausgefüllt wurden, welches inzwischen in Fäulniß
überging. Von mehreren Seiten wurde dies sogar als
positive Thatsache dahingestellt.

Wir begaben uns daher in Begleitung des
Stadtpflichtat an Ort und Stelle und hatten Gele-
genheit uns durch den Augenschein zu überzeugen, daß
die Fugen des Brunnens mit faulendem Moos nicht
nur nicht ausgestopft wurden, sondern daß sich über-
haupt im Brunnen selbst, noch in dessen Nähe Moos
befindet.

Wohl wurde eine Reparatur vorgenommen, die-
selbe besteht aber lediglich darin, daß über dem Brun-
nen ein Ring von Eichenholz angebracht wurde, um
den Einfluß des Regenwassers in den Brunnen zu
verhindern. Dieser Ring ist jedoch über dem Niveau
des Wassers angebracht, so daß er den Geschmack des-
selben in keiner Weise beeinflusst, umsonstiger, als
sich die Abflurinne des Brunnens unterhalb des Rin-
ges befindet.

Die Ursache der Schwäche des Wassers liegt
jedemfalls im fortwährenden Regenwetter. Uebrigens
bemerkten wir, daß das Wasser an Ort und Stelle
außer der erwähnten Schwäche gar keinen Nachge-
schmack hat und vollkommen genießbar ist.

Die Statuten des „Barisfelder freiwilligen Feuer-
wehr-Vereines“ wurden vom kön. ung. Ministerium
des Innern, unter Zahl 26,847 I. J. mit der Ein-
reichungs-Klausel verlesen.

Silberne Medaille. Der Benzur'schen Cement-
fabrik in Mogyoróská wurde in Stuhlweissenburg durch
die Expositionsjury die silberne Medaille zugesprochen.
Besonders fielen 4 dünngehaltene Vasen auf (die aus

Romancement mit Wänden von 2, jene aus Vorkland
1 Centimeter dünn), welche, stets mit Wasser gefüllt,
außerlich ganz trocken blieben, als augenfällige Probe
der Undurchdringlichkeit des Materials, woraus sie
gefertigt waren.

Aus Berlin wird der Nagy-Sároser Kunstmühle
vom 10. d. telegrafirt: „Sie erhielten erste Prämie:
„silberne Staatsmedaille“. In öffentlicher Rede wurde
ausdrücklich hervorgehoben, wenn goldene Medaille auf
Gruppe Mahlprodukte entfallen wäre, würden Sie
allein selbe erhalten haben“.

Ernteausichten.

Nur wenige Tage trennen uns nunmehr vom
Beginn des Schnittes und das faktische Ergebnis der
heutigen Fehung wird erst dann mit einiger Sicher-
heit festzustellen sein, wenn auch der größere Theil der
Drehsarbeiten beendet sein wird. Immerhin dürfte es
von Interesse sein, wenn wir schon jetzt in Form einer
allgemeinen Uebersicht das Facit aus jenen Berichten
ziehen, welche im Amtsblatte, außerdem aber auch in
anderen Journalen veröffentlicht wurden.

Vor Allem können wir mit Freude konstatiren,
daß die durch das lange andauernde Regenwetter her-
vorgegerufenen Befürchtungen sich als übertrieben her-
ausstellen, insofern einige Tage des letzten Mo-
nats manchen früher von der Nässe angerichteten
Schaden wieder gut gemacht haben. Wenn das Wetter
der Erntearbeiten fernerhin günstig bleibt und das
Einheimische des Ertrages keine Störung erleidet,
wird auch jener Ausfall weniger fühlbar sein, welcher
durch die großen Wasserflächen, die in vielen Gegen-
den des Landes die fruchtbaren Aecker jetzt noch be-
decken, verursacht wurde. Jedenfalls tritt das Land
heuer wieder in den Genuß des Vortheils, die fertige
Waare früher als andere Getreide produzierenden Län-
der auf den Markt bringen zu können. An den Trans-
portanstalten wird es vor Allem liegen, den Handel in
der Ausübung dieses Vortheils durch Gewährung
jeder möglichen Erleichterung zu unterstützen.

Bezüglich unserer wichtigsten Getreideart, des
Weizens, läßt sich schon jetzt mit ziemlicher Sicher-
heit behaupten, daß das quantitative Ergebnis, entge-
gen den gehegten Befürchtungen, ein befriedigendes
sein wird, und das wir eine gute Mittelernie
werden verzeichnen können. Anders freilich verhält es
sich mit der Qualität. Die Klagen über Rostschäden
laufen noch immer zahlreich beinahe aus allen Gegen-
den des Landes ein; auch war der Gang der Witter-
ung keineswegs ein derartiger, der einen kräftigen,
schönen Weizen erwarten ließe. Vorläufig jedoch bleibt
jedes Urtheil über das Maß des Schadens, den die
Qualität des Weizens durch Rost und Regen erlitten.
eine müßige Kombination. Einigen Trost, wenn wir
ihm so nennen dürfen, können wir jedenfalls in dem
an sich traurigen Umstande finden, daß auch die ande-
ren, Getreide produzierenden Länder Europas unter der
abnormalen Witterung stark, zum Theil noch mehr als
wir gelitten haben, daher die Qualität des ungarischen
Weizens kaum übertroffen werden wird.

Die Roggenjaaten stellen ein mittelmäßige
Ernte in Aussicht. Diese Getreideart hat durch den
kalten Winter und kühlen Mai vielmehr als der
Weizen gelitten. Die Ernte wird für den Export, der
übrigens in dieser Frucht überhaupt nur von geringer
Bedeutung ist, kaum etwas liefern.

Gerste und Hafer haben sich in den letzten
Tagen bedeutend erholt und stehen mit geringen Aus-
nahmen ziemlich schön. Der in der Gerste sporadisch
auftretende Rost hat die Aehren bis jetzt noch nicht
angegriffen.

Die Hackfrüchte stehen überall sehr schön und
werden bei anhaltend günstigen Wetter ein reichliches
Ergebnis liefern. Auch die Rebe stellt ein sehr be-
friedigendes Resultat in Aussicht.

In Anbetracht des Umstandes, daß die Weizen
importirenden Länder heuer ihren Bedarf durch eigen-
nen Ertrag kaum gedeckt sehen werden und daß die
Nachrichten über die Ernteausichten in Rußland und
Rumänien nicht weniger als befriedigend lauten, scheint
die Hoffnung nicht unbegründet, daß Ungarn in diesem
Jahre in der Besorgung Europas mit Brodfrüchten
keine unbedeutende Rolle spielen wird.

Offener Sprechsaal.

Für Form und Inhalt ist die Redaktion nicht verantwortlich.
Eperies, am 10. Juli 1879.

Löbl. Redaktion!

Sie wollen mir gütigst erlauben folgenden, von einem
Stuhlrichter ausgeübten brutalen Gewaltakt durch Ihr gesch.
Organ zur öffentlichen Kenntniß und vor das unparteiische
Forum Ihres hochverehrten Lesepublikums zu bringen, einen
Gewaltakt, welcher mit Recht allgemeines Aufsehen erregte und
die Brust jedes edel und rechtlich fühlenden Menschen mit
Schauer und Indignation erfüllt, eine willkürliche Gewaltthat,
welche in dem letzten Viertel unseres aufgeklärten Jahrhundert
kaum ihres Gleichen und höchstens nur in den Annalen der
vormärzlichen Stuhlrichtergeschichten und des weitaus Sároser
Pecsovichthums — unseligen Angebens — ihr Pendant
finden dürfte.

Wohl wurde diese karnibalische That nur von einem
Individuum verübt, das von jeher und zwar noch aus jener
Zeit, als es die hiesige Rechtsakademie frequentirte, wegen
seines rabiaten und händelsüchtigen Wesens berüchtigt war
und das daher unter den Buschmännern oder den Hotientotten
des heißen Afrika seinen Platz besser ausfüllen möchte, als hier
in der ehrwürdigen Stellung und Eigenschaft eines Bezirks-
Stuhlrichters, eines Hüters des Gesetzes und Vertreter der
Regierung.

Wer in unserem Komitate und über die Grenzen dessel-
ben hinaus kennt nicht den Herrn Nikolaus v. Ganzsauh,
wem in der ganzen Gegend nicht seine kalten Feldentwürde
aus seiner lustigen Studentenzeit im Gedächtnisse geblieben?

Wer die wilde, excessive Vergangenheit dieses übrigens noch ziemlich jungen Mannes kennt, wird sich wohl über diese unerhörte brutale und seinem rohen Charakter eigenartige Handlungsweise nicht wundern, desto mehr darüber, wie man einen solchen das Menschenrecht, den Anstand und die Sitte verachtenden Mann an die Spitze eines Bezirkes stellen, ihn zum Hüter und Vollstrecker des Rechtes wählen und anerkennen konnte.

Herr von Ganzgaug ist also, wie männiglich bekannt, Stuhlrichter des Sirokaer Bezirkes. Ein Stuhlrichter gilt da mehr als der Herrgott selbst und ist selbstverständlich auch weit mehr gefürchtet als dieser.

Am jüngstverflohenen Freitag, das ist am 4. dieses kam nun dieser Herrgott in miniature in Gesellschaft des Herrn Probstner nach Berki spazieren geritten und schickte ein 5-jähriges Kind mit einem silbernen Guldenstücke in die dortige Trafik um 5 Stück Zigarren. Der Wirtshausler und Tabakverfeiner, Herr Sam. Girschfeld, ein harmloser, ruhiger und braver Mann und als solcher in der ganzen Umgebung wohlbekannt und geachtet, folgte die verlangten Zigarren sofort aus, doch den herauskommenden Rest mochte er vor sich halb dem unzurechnungsfähigen Kinde nicht anvertrauen und schickte sich deshalb an selbst hinauszuweichen und ihn dem Herrn Stuhlrichter persönlich zu übergeben. Doch kaum hatte er die Schwelle seiner Wohnung überschritten, als ihm schon Herr v. Ganzgaug in größter Hast mit gornprühenden Augen entgegen gelaufen kam und ihn, den nichts Arges Ahnenden, ohne auf dessen Rechtfertigungsgründe hören zu wollen, in bestialischer Weise anfiel, eigenhändig mörderisch schlug und nicht früher losließ, bis er nicht halbtot unter seinen bestialischen Händen zusammenbrach. Als auf das Wehgeschrei des mißhandelten Mannes die Gattin desselben herbeieilte und den Wütherich fuchsig um Gnade und Schonung für ihren Gatten, den Vater und Erhalter der Familie anflehte, ließ er auch an ihr die Ausbrüche seiner thierischen Wuth aus und traktirte sie mit schweren Faustschlägen und lebensgefährlichen Fußtritten. Beide liegen nun schwer krank darnieder und werden nach Aussage der Aerzte längere Zeit das Krankbett hüten müssen.

Was sagt nun die gebildete Welt zu dem neuen Heldenthaten an der Perle und der Gesundheit ruhiger, harmloser Menschen von Seiten des Herrn Muster-Stuhlrichters?

Mit tiefer Hochachtung
Ergebener
D. Siegelmann.

Die in Wien am 5. Juli gehobenen Zahlen:

7, 14, 20, 18, 23.

Die nächste Ziehung ist am 19. Juli 1879.

Die in Brünn am 9. Juli gehobene Zahlen

35, 89, 8, 78, 64.

Die nächste Ziehung ist am 23. Juli 1879.

Fruchtpreise vom 11. Juli 1879.

Woggen per 100 Kilogr.	fl.	5.50	5.75
Weizen " 100 "	"	8.—	8.50
Berke " 100 "	"	4.50	5.—
Hofer " 100 "	"	4.75	5.25
Mais " 100 "	"	6.—	—
Erbisen " 100 "	"	6.—	8.—
Linsen " 100 "	"	—	—
Bohnen " 100 "	"	6.—	7.—
Erdäpfel " 100 "	"	—	—

Felelős szerkesztő: Kyss Géza.

Kiadó-tulajdonos: Az Eperjesi Bankgyűlet.

110

Hirdetés.

1-2

Szab. kir. Eperjes város közönsége részéről az üresedésbe jött erdömesteri állomásra ezennel pályázat nyitattik.

Az ezen állomással egybekötött fizetés évi 750 frt s azonkívül a rendszeresített fajrandóság.

A folyamodványok folyó évi augusztushó végeig a polgármesteri hivatalnál benyújtandók s azokban az illető folyamodó az 1879. évi XXXI. t. c. 36-ik §-ban előirt szakképzettsége, nyelvismeretei, eddigi alkalmaztatása, életkora és családi viszonya kimutatandó.

Eperjes, 1879. évi júniushó 30-án.

Wegen beabsichtigter Auflösung der „**Ordung. Hypotheken- und Industriebank**“ zu Eperies sind zu verkaufen

1. der an die göllniger Landstraße sich lehrende, eine halbe Stunde von der Stadt Eperies gelegene, theilweise noch bestockte **Walden-** (circa 95000 □Klft.) und **Kieferwald** (ca. 22500 □Klft.);

2. der Klein-Earöser **Schankregalrechts-Antheil** dieser Bank sammt den dazu gehörigen, bei Eperies an der Göllniger und resp. Leutschauer Straße erbauten 3 **Wirtshäusern** und sonstigen Baulichkeiten;

3. die ebenfalls bei Eperies, zu Alló-Sebeš, im Betrieb stehende **„Fulgurit“** (f. kön. patent. Sprengstoff) **Fabrik**. — Letztergenannte Fabrik ist eventuell auch zu verpachten.

107 a-2

Die Direction.

Michael Ladwensky
Tapezierer,

empfeht sich zur Anfertigung von **Möbeln** jeder Art, und garantirt schnelle und reelle Bedienung bei den **billigsten Preisen**. — **Geschäftslokale** im **Kardosch'schen Hause**, Haupt-gasse nächst dem **schwarzen Adler**, Hofwohnung. 100 3-6

Actien-Verkauf.

Zwei ganze Borsod Miskolczer Dampfmühl-Actien (Nominalwerth 500 fl.) sind à 350 fl., und eine halbe Actie derselben Mühle (Nominalwerth 250 fl.) ist für 175 fl. zu verkaufen. — Das Erträgnis einer solchen ganzen Actie variirt seit mehreren Jahren zwischen 30—50 fl. jährlich. Die Actien erliegen beim Eperieser Bankverein. 113

2770. sz. k.ig.

106

2-2

Pályázati hirdetmény.

Szab. kir. Eperjes város közönsége pályázatot hirdet az alábbi mérnöki s illetőleg vízépítészeti munkákra, jelesen:

1. A belváros, a kis-szebeni ut a vámházig, a bártfai ut a mély ut legmagasabb pontjáig; a vásártér, a löcsei ut a Tárca felletti nagy hidig, a Tárca folyó annak két hidja közt, a kassai ut a szekesői hidig s onnan a Tárca folyóig, a sétatér mögötti ut, a szt.-lászlóhegyi ut a Tárcaig és az újváros lejtmezezendők.

2. Az egész város csatornahálózati tervrajza, az árok- és Szt.-László-utcára nézve pedig a részletes csatorna-építési terv és költségvetés is elkészítendő.

3. Az újonnan nyitandó utcák vonalai a város birtokában lévő telekzeti térképen kijelölendők.

4. A Tárca folyó felső folyása mentében létező városi rőzsegát helyébe építendő állandó vizigát s parterősítés részletes terve és költségvetése elkészítendő.

Az ezen munkákra vállalkozó mérnökök felhivatnak, hogy ajánlataikat, melyekben a munkadíj és a munkálat befejezésének időpontja, továbbá a kívánt ár szabatosan meghatározandó, f. é. szeptember hó 15-ik napjáig a polgármesteri hivatalhoz juttassák.

Eperjes város tanácsa 1879. évi június hó 25-én tartott üléséből.

Kyss Géza,
jegyző.

Árlejtési hirdetés.

Sárosmegyében fekvő, a magyar tanulm. alaphoz tartozó Kajatha községben levő urad. szeszgyár-épület helyrehozatása a nagym. vallás és közokt. m. kir. ministerium f. é. 13315. sz. magas rendeletével engedélyeztetvén, a helyrehozatási költségek 986 frt 70 krral előirányoztattak, és pedig:

Kőműves és napszám munka . . . 631 frt 24 kr.
Ácsmunka . . . . . 286 " 36 "

Asztalos és egyéb munka . . . . . 69 " 10 "

Felhivatnak vállalkozni szándékozók, miszerint Abaujmege Alsó-Mislye községben fekvő, alóirt kir. közalapítványi főtisztviségnél, hol a részletes építkezési terv és feltételek is megtekinthetők f. é. júliushó 14-én zárt ajánlatokkal egybekötött szóbeli nyilvános árlejtésen déli 12 óráig, az alább kitett bántpénzzel avagy 50 kros bélyeggel és a fentérintett összeg, mint kikialtási ár 10%-ét tevő bántpénzzel ellátott zárt ajánlataikat benyújtani sziveskedjenek, minthogy utóajánlatok figyelembe nem vétetnek; vállalkozól csak oly jelentkezők fogadtatnak el, kik szakképzettségüket hiteles okmányokkal beigazolják.

Mislye, 1879. júniushó 14-én.
97 3-3 M. kir. közalapítványi főtisztviségség.

„**Trieurs**“ Unfrant-
Auslese-
Maschinen

liefern Ph. Mayfarth & Comp. Maschinenfabrik
Frankfurt a. M. 105 2-4

Dresch-Maschinen

Stiftsystem für den Betrieb durch 1, 2, 3 und 4 Zugthiere mit Strohschüttler, Sieb und Puherei, auf Holzgestell und ganz aus Eisen; neueste Construction, dauerhaft und billig franco Wien und Pest liefern unter Garantie für solide Ausführung

Ph. Mayfarth & Comp., Maschinenfabrik, Frankfurt a. M.
Solide und tüchtige Agenten erwünscht. 76 2-7

Van szerencsém a nagyérdemű kereskedőket ezennel értesíteni, miszerint az eddig Erzsébetváros (Marokkai ház) létezett

Cosmanosi karton-gyár

budapesti raktáram üzleti helyiségeit folyó évi júliushó 1-től a **Kétsas-utca** (Singer-féle ház) 17. sz. alá teszem át.

102 2-2

Leitenberger Ferenc,
Cosmanosi karton-gyár.

UMRATH & COMP. in PRAG,

52 14-20 Fabrikanten landwirthschaftlicher Maschinen,

empfehlen ihre durch streng solide Ausführung, leichten Gang, große Leistungsfähigkeit und Reindruck best bekannten Specialitäten in:

Hand- und Göpel-Dresch-Maschinen

von 1 bis 8 Pferde- oder Ochsenkräfte,

sowohl fahrbar wie feststehend. Ferner fabriciren wir verschiedenen Größen best bewährte:

Putzmühlen, Säckselschneider, Schrottmühlen u. c.

Illustrirte Preis-Courante in den Landessprachen gratis und franco.